GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 111. — W Sobotę dnia 12. Maja 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 8. Maja.

Przybył tu: Królewsko-Francuzki goniec gabinetowy St. Romain, z Petersburga.

Z dnia 9. Maja.

N. Król raczył najmiłościwiéj, dotychczasowego Sędziego przy Sądzie Appellacyjnym, Ferdynanda Ammon, mianować Nadprokuratorem Sądu Ziemiańskiego w Düsseldorfie.

N. Król raczył Assessora przy Sądzie wyższym krajowym, Blühdorn, mianować Sędzią przy Sądzie wyższym krajowym w Wrocławiu.

Wiadomości zagraniczne.

Niderlandy.

Z Amsterdamu, dn. 30. Kwietnia.

Królestwo Jmć powrócili dzisiaj przed południem stąd do Hagi.

Z Bruxelli, dnia 29. Kwietnia.

Względem wyciągu z protokułu 57go, przez gazety nasze udzielonego, Monitor Belgijski następujące czyni uwagi: Niektóre gazety belgijskie, czerpające swe wiadomości z obcych dzienników, usiłowały, skutki ostatniéj ratyfikacyi traktatu z d. 15. Listop. opisać niesłusznie jako mniéj zaspakajające. Chcąc im dać wiarę, należałoby sądzić, że Belgia przymuszoną została do poczynienia nowych koncessyi. Trzeba więc zdanie to sprostować; ratyfikacye, wyjąwszy zastrzeżenie względem związku niemieckiego, są bezwarunkowe. Oświadczenia, przed i po wymianie ratyfikacyi nastąpione, niosą więc warunkami; owe oświadczenia ściągają się do życzenia mocarstw, aby się Belgia z Holandyą względem niektórych szczegółów wykonania tych ratyfikacyi porozumiała. Jeśli Ministeryum belgijskie protokułu owe oświadczenia zawierającego, niepodało do publicznéj wiadomości, pochodzi to ztąd, że mu tenże niezostał udzielony. Zresztą byłyby téż takowe udzielenia bardzo niepotrzebne, gdyż wspomnione oświadczenia na żaden sposób niemogą zniweczyć aktu pierwiastkowego bezwarunkowego, jedynego, który Belgia przyjąć może. Późniéj dokładniéj rozwodzić się postanowiliśmy nad tym ważnym przedmiotem, który pewnym pisarzom, skorym do rozsiewania pogłosek i domysłów, stačby się mógł otwartém polem do dalszych wniosków."

Independant i Memorial Belge zawierają w dodatku tę wiadomość: „Następujące uwiadomienie telegraficzne nadeszło dzi-

siaj zrana do Bruxelli: „„*Depesza telegraficzna, wydana w Paryżu d.* 28. *Kwietnia o godzinie 2giéj po południu.* — Minister spraw zewnętrznych do Prefekta departamentu północy. — Ratyfikacya traktatu z d. 15. Listop. przez N. Cesarza wszech Rossyi d. 18. m. b. odeszła z Petersburga. Wypraw Pan natychmiast gońca, aby Posłowi francuzkiemu w Bruxelli udzielić téj wiadomości. (podp.) Chaviale, Dyrektor telegrafów.“ “ — Ręczy za dokładne odpisanie: Baron Mechin, Prefekt.“

Wielki Marszałek dworu do publicznéj podaje wiadomości, że wszystkie osoby, pragnące podać petycye Królowi, w każdym dniu od 10. godziny przed południem aż do 6. wieczorem w pałacu zastaną urzędnika, mającego sobie polecone przyjęcie onych. Król albowiem odtąd sam na publicznych miejscach żadnych supplik przyjmować niebędzie.

Gazeta Phare zawiera następujące doniesienie z Antwerpii z d. 28. Kwietnia: „Nocy wczorajszéj stanęły przed cytadelą 3 statki z amunicyą; miało być tam bardzo wiele rakiet kongrewskich. — Podróżujący, który onegdaj wieczorem przez Bredę przejeżdżał, powiada, że widział na całéj drodze aż do Zundert wojsko holenderskie w wielkiém poruszeniu; niezmierna liczba wozów, dostawionych przez wieśniaków z miejsc przyległych, postępowała za niém.

Politique pisze, co następuje: „Wszystkie doniesienia z nad granicy w tém się zgadzają, że wojska holenderskie w północném Brabanckiém Xięstwie w wielkim są ruchu.

Francya.

Z Paryża, dnia 28. Kwietnia.

Król darował dla chorujących na cholerę 500,000 fr. — Kassa municypalna zebrała ogółem 597,509 fr., a oprócz tego dla sierót po zmarłych na cholerę 10,627 fr.

Prezes Rady Ministrów miał wczoraj dzień bardzo niespokojny. Powiadają, że doktorzy uznali za potrzebę zostawić go w kąpieli przez 5 godzin. Noc niebyła tak zatrważającą, a dzisiaj stan zdrowia jego znowu się znacznie polepszył.

Dziennik handlowy donosi: Słychać, że się PP. Barthe, Montalivet i Sebastyani dzisiaj podali do dymissyi. Powiadają, że Baron Louis toż samo uczyni. Zdaje się to być wprawdzie niepodobném do prawdy, lecz mogłoby jednak rzeczywiście nastąpić, gdyby Król już zadecydował względem osadzenia miejsca Prezesa Rady Ministrów. Z doniesień Monitora wnioskowano wprawdzie, że Król chce się istotnie doczekać wyzdrowienia Pana Périer, lecz rzecz zapewne inaczéj się ma, gdyż w podobnym razie nieczynionoby zapytań u tego i owego, czy się chce skłonić do przyjęcia prezesostwa. Wyglądać więc można z pewnością, że choć tymczasowo wkrótce atoli inny Prezes Rady mianowany zostanie.

Z większych miast prowincyonalnych nienadeszły jeszcze żadne wiadomości o wybuchnieniu cholery. Lyon cieszy się z stanu zdrowia najpomyślniejszego.

Gruchnęła wieść, że dzisiaj odkryto spisek w Montmartre, o którym wszelako dotychczas zbywa na dokładniejszych wiadomościach, chociaż niektóre gazety już i hersztów buntu i miejsce zgromadzenia wymieniają. Messager powiada, że się chce pewniejszych doczekać uwiadomień, zanim czytelnikom swoim czegoś o całéj sprawie udzieli.

Dnia 22. Kwietnia przybył do Paryża Pan Andrade, wysłany z Terceiry do Hrabiego Funchal; jest to jedyny dyplomat, który zna wszystkie plany swego pana.

Journal du Commerce zamieścił następujący wykaz stanu skarbu francuzkiego:

Dnia 21. Grudnia 1831. defekt w skarbie wynosił	fr.	285,741,907
Budżet wydatków na r. 1831.	=	1,172,512,435
Nadzwyczajne kredyta . .	=	61,689,000
Budżet wydatków r. 1832. .	=	1,106,618,270
Nadzwyczajne kredyta i t. d.	=	19,370,000
Ogół wydatków na r. 1831/2.	fr.	2,645,931,612

Dochody, z których wydatki te mają być pokryte, są:

Zwyczajne dochody na r. 1831.	fr.	943,000,000
dito dito 1832.	=	957,000,000
Dochody nadzwyczajne to jest		
Pożyczka na rok 1831. . .	=	120,000,000
Pożyczka narodowa . .	=	20,000,000
Przedaż lasów skarbowych	=	30,000,000
30Cent dodatkowych na r. 1831.		46,000,000
Potrącenie z pensyi . . .	=	6,000,000
	fr.	2,122,000,000
Gdy potrzeby kraju czynią	=	2,645,931,612
Dochody zaś tylko . . .	=	2,122,000,000
Więc niedobór czyni . .	fr.	523,931,612

który skarb powinien pokryć w r. 1832. przez wydanie renty lub biletów skarbowych. Uchwałą budżetu, rząd jest upoważniony do puszczenia w obieg renty do 315 milionów. Jeżeli to uczyni, przypuszczając nawet, że zawrze pożyczkę po 90 franków, ciężary kraju przez opłatę procentu i umorzenie nowéj pożyczki, pomnożą się corocznie o 21 milionów, a defekt skarbu, dług bieżący, zawsze wynosić będzie przeszło 260 milionów.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 13. Kwietnia.

Przeważne stronnictwo kraju naszego zupełnie zająwszy wpływ naszego pierwszego Ministra Hr. Aleudia, wmówiło w niego, że godność jego i stósunek do Króla, niedozwalają mu połączyć się z tymi mężami, którzy od pewnego czasu są w znaczeniu u Króla Jmci. Dotychczasowe postępowanie Hr. Aleudia było więc tylko dyplomatyczną przezornością, dla rozpoznania dworu od którego, jak wiadomo, już od lat kilku był oddalony; a jeżeli, co jest bardzo podobne do prawdy, pozyska zaufanie Monarchy, wkrótce rozpocznie zmiany, jakich oczekiwano od chwili jego mianowania. Może też stąd sprawy Europy wezmą inny obrot, gdyż Pan Aleudia, mimo wszelkich zapewnień dyplomatycznych, mocno postanowił wspierać Dom Miguela w przypadku zaczepki ze strony Dom Pedra. Wkrotce okaże się co sądzić o téj sprawie; pierwszym krokiem, jak się zdaje, będzie stanowcze mianowanie Pana Aleudia Prezesem Rady Ministrów; dotychczas bowiem, tylko tymczasowo sprawował ten urząd. Dwór powróci d. 24. do Madrytu, dla przyjęcia Xiężniczki Neapolitańskiéj, która już może przybyła do Barcellony. Niezwłocznie po zaślubieniu Infanta Dom Sebastyana. Król z całą swoją rodziną uda się do S. Ildefonso, gdzie będzie urządzona nieprzebyta kwarantanna. Skutkiem postanowienia królewskiego, odejmującego miastu Cadix prawo wolnego portu a które z dniem 18. Września ma wejść w wykonanie, w Sewilli handel bardzo się ożywia, osiada tam wielu bogatych kupców; mieszkania bardzo podrożały i Sewilla wkrótce stać się może jednêm z najpiękniejszych miast Hiszpanii. Prefekt P. Ariona odznacza się popieraniem wszelkich instytucyi korzystnych dla handlu. Mówią, że rząd ustanowi w Sewilli giełdę na wzór Madrytskiéj.

Portugalia.

Z Lizbony, dnia 11. Kwietnia.

Galera „Xiężniczka Bejra", zarzuciła kotwicę na Tagu. Przywiozła oprócz depeszów Gubernatora Madeiry wiele listów prywatnych, które wszelako wszystkie co do jednego, jeśli co o polityce zawierały, policya zabrała. Tą drogą więc nic zgoła niedowiedzieliśmy się o stanie téj wyspy. Z depeszów rządowych tyle wynika, że Regencya Terceirska zostając w porozumieniu z wielu znakomitymi obywatelami wyspy, na dwóch punktach ma składy broni. — Z Porto donoszą, że statek wojenny Dom Miguela, ścigany przez okręt jeden Dom Pedra, szukał schronienia w porcie jednym Gallicyi.

Anglia.

Z Londynu, dnia 24. Kwietnia.

Cała stolica tygodnia przeszłego wojskiem była otoczona, a to z ostrożności, na ten przypadek, gdyby bil reformy miał przepaśdź.

Atlas twierdzi, że się Ministrowie z umiarkowanymi Anti-reformistami względem niektórych punktów bilu porozumieją, jako to, względem powiększenia członków metropolitalnych i komorników 10 funt. komornego płacących, aby sobie takim sposobem zabezpieczyć w Komitecie większość bez mianowania nowych Parów.

Kuryer powiada, że wiadomość o przywróceniu Lorda Cochrana do dawniejszéj jego rangi była zawczesną.

Morning Herald powiada: Pomijając popędliwość i niektóre osobistości ze stron obudwóch, ostatnie dyskussye w Izbie wyższéj objawiały stopień talentu, który Izbie téj czyni wszelki zaszczyt. Jestto factum samo przez się bardzo pocieszające, lecz niemniéj pocieszające dla tego, że w niektórych miejscach panuje wielka skłonność obwoływania dziedzicznéj arystokracyi za anomalią i ciężar niepotrzebny. Jakkolwiek może być wartość lub niedorzeczność takiego widoku, to wszakże pewna, że talent prawdziwy, zawsze mieć będzie i musi wpływ przeważny na sprawy publiczne narodów. Dziedziczne Parostwo Anglii, niepotrzebuje obawiać się zniesienia dopóki nieprzestanie okazywać krajowi i światu tego samego stopnia talentu, jaki okazało przy ostatniéj sposobności.

Podług listów prywatnych z Kantonu datowanych 25 Grudnia dowódzca, statku „Challenger," Kap. Fremantle, żądał osobistéj rozmowy z tamtejszym Gubernatorem, dla doręczenia temuż listu Lorda Bentinck, w którym czyni przedstawienia względem przykrości; czynionych w ostatnim czasie ze strony Chińczyków. Gubernator odmówił widzenia się oświadczając, że jeżeli cośzaszło, towarzystwo może jak dotychczas podać petycyą. W Kantonie obiecywano sobie jednak bardzo wiele po energii władz angielskich.

Listy z Patras w Grecyi z 12. Marca, donoszą o przybyciu do tamecznych brzegów okrętu liniowego „Pelikan" przeznaczonego na obronę handlu angielskiego i jońskiego, w czasie teraźniejszych niepokojów. Dnia 8. przybyła rossyjska fregata i francuzki wojenny bryg, w celu wspólnego działania w obronie miasta. Na wodach Lewanty pokazało się znowu kilka małych statków rozbójniczych.

Podług urzędowych, parlamentowych wykazów z dnia 1. Stycznia 1832., stan wojska Królestw Zjednoczonych był następujący:

1) Wojsko regularne — 51,571; 2) pułki artyleryi 4,589; 3) żołnierze marynarki w służbie lądowéj 4,324; 4) Sztab milicyi 2,627; 5) ochotnicy w Anglii 20,399; 6) Yeomanry Irlandyi 31,422; 7) policya w Irlandyi 7,367.

Z dnia 27. Kwietnia.

Z powodu zbliżającéj się chwili obrad nad bilem w Komitecie częste się odbywają po wielu miejscach zgromadzenia, aby przez wynurzenie sposobu myślenia ludu, przez petycye i tym podobne środki powodzenie bilu zabezpieczyć. Na takiém zgromadzeniu w Edynburgu było przeszło 60,000 ludzi obecnych; na posiedzeniu tutejszéj Rady gminnéj postanowiono doręczyć adres dziękczynny Hrabiemu Grey i Lordowi Althorp i każdemu ofiarować prawo obywatelstwa cytyi w puszce złotéj 100 funt. wartości.

W Portsmouth podczas przedstawienia Nieméj z Portici reformiści najżywsze wydawali okrzyki radości.

Bezeceność fanatyków, kazania mówiących w języku nieznajomym, trwa ciągle. Presbyterym kościoła tutejszego Szkockiego, w którém te bezprawia zachodzą, daje w prawdzie opór tym szaleńcom, lecz zdaje się, że ci fizycznych chcą użyć sił. — W bliskości Manchestru dwaj kalwiniści, uchodzący za świętych w swoich gminach i którym dozór szkół niedzielnych był powierzony, musieli czém prędzéj uciekać z kraju, gdyż dopuściwszy się występków nienaturalnych byli ścigani przez policyą.
